

Een schilderij start in onrust, dan komt de flow

Al jarenlang is kunstenaar Marianne Schellekens actief in het Nuenense culturele leven. Zij werkt onder andere bij Atelier Nuenen en het Vincent. Ze organiseert en begeleidt schilderworkshops voor vele binnen- en buitenlandse deelnemers en exposeerde zelf ook regelmatig haar schilderijen. Al met al was Marianne vaak zo druk, dat ze weinig toe kwam aan wat ze eigenlijk het allerleukste vindt: lekker in haar atelier bezig zijn. Dus heeft ze een aantal werkzaamheden afgestoten om meer tijd te krijgen voor zichzelf.

Marianne begeleidt momenteel samen met drie andere kunstenaars een schildersgroep in de Dorpswerkplaats, ze vindt het nog steeds fijn om andere mensen te helpen en iets te leren. Afgelopen weken exposeerde ze met groot succes in Kasteel Geldrop, waarbij haar schilderijen werden begeleidt door bijpassende gedichten van bevriende Nuenense en Sonse dichters. Nu deze expositie voorbij is, wil ze proberen de rest van het jaar wat rustiger aan te doen. Maar dat zal nog lastig worden, aangezien ze veel wordt gevraagd en veel dingen te leuk vindt om nee te zeggen. Een expositie van 20 mei tot en met 3 juni in De Achelse Kluis, met die andere kunstenaars, ligt alweer vast.

"Exposeren is zo ontzettend leuk, maar het vergt ook veel tijd van me", begint Marianne. "Ik wil zoveel mogelijk zelf aanwezig zijn op een expositie, omdat het mooi is om mensen te zien kijken en genieten van mijn schilderijen en er met ze over te praten. Maar ik werk ook

zo graag in mijn atelier, dus ik wil daar echt meer tijd voor vrij gaan maken. Praten over mijn werk doe ik ook met veel plezier, dus kom maar op met je vragen"

Hoe ben je begonnen met schilderen?

"Via mijn zus. Haar man was overleden en ze wilde iets gaan doen, schildering zoeken. Maar niet alleen, dus vroeg ze mij mee om op schilderscursus te gaan. Ik dacht dat dat vast niks voor mij, maar al snel werd ik echt gegrepen door de schilderkunst, tot mijn eigen verbazing dus. Ik ging spullen kopen en voor mezelf thuis ook allerlei technieken uitproberen. Ik kreeg er steeds meer lol in, maar had toen echt niet kunnen denken dat ik ooit zo ver zou komen als ik nu bent."

Was je als kind al creatief?

"Zoals bij veel kinderen bleef het met name bij tekenen op school. Mijn grote broer kon prachtig huizen tekenen in perspectief en bootjes op het water. Dat leerde ik van hem. Later op tienerleeftijd kreeg ik serieuze belangstelling voor kunst en cultuur. Ik had toen een cultureel jongerenpaspoort, ging veel naar musea, theater en film. Ook maakte ik zelf aparte kleding uit ploegstoffen, kunstzinnig ontworpen stoffen die te koop waren op het zoldertertje in Eindhoven. Vanaf die tijd liep creativiteit en kunst als een rode draad door mijn leven. Ik ben ook in het verleden op diverse vlakken actief geweest, onder andere met keramiek, batikken, macramé en aquarellen."

Hoe komt een schilderij tot stand?

"Onrust, een bepaalde gemoedstoestand en dan in een soort flow, een mentale toestand waar je volledig in opgaat. Ik begin door een wit doek of papier vooraf in te kleuren en soms breng ik met grote penseelstreken kleur aan of maak ik met monoprint kleurvlakken. Dan wordt het kijken en zoeken naar composities, vormen en kleuren. Veelal heb ik een thema in gedachten en ik probeer dan die richting in te gaan. Dat gaat natuurlijk niet bij portret- en modelschilderen, dan is het vooral kijken naar het model. In het landschap schilderen vind ik ook leuk om te doen, dat vergt weer een andere techniek, later zoeken compositie, niet te grote stukken, van achteren naar voren opbouwen, horizon bepalen en het licht zoeken."

"Onrust, een bepaalde gemoedstoestand en dan in een soort flow, een mentale toestand waar je volledig in opgaat. Dan wordt het kijken en zoeken naar composities, vormen en kleuren."

Waar haal je je inspiratie vandaan?

"Soms heb ik een bepaald thema voor ogen, soms werk ik vanuit het niets en begin ik gewoon. Maar ook beelden van reizen kunnen de oorsprong zijn. Ik heb vele reizen mogen maken en daarbij bijna alle continenten bezocht. Zo was ik onder andere in Australië in de Outback, heb de rotsformaties op de Uluru gezien en de schilderkunst van de aboriginen van dichtbij bewonderd. In Japan heb ik workshops gevolgd aan de Tokyo University in Kalligrafie en Ikebana. Op Bali heb ik batikbeoefenaars en houtsnijders bezig gezien. In Turkije bezocht ik een van de mooiste musea rond de Middellandse Zee, het Antalya-museum met als hoogtepunt de collectie marmeren beelden uit de Romeinse tijd. Al deze indrukken en nog veel meer staan op mijn netvlies. Tijdens het buiten schilderen is het vooral de natuur in al zijn kleur en vormgeving die mij inspireert. Maar ook werken van andere kunstschilders kunnen mij beïnvloeden."

"Ik ben verkocht geraakt aan dit leuke dorp, waar de geest van Vincent van Gogh nog altijd merkbaar is. Schilderen op plekken waar ook Van Gogh heeft gewerkt is een bijzondere ervaring."

Wie zijn je grote voorbeelden of wie bewonder je?

"Naast de grote impressionisten zoals Van Gogh, Chagall en Monet bewonder ik ook hedendaagse kunstenaars. Bijvoorbeeld Toes van Huisman, zij schildert in moderne figuratieve stijl en heeft een zeer persoonlijk kleurgebruik. Haar schilderijen hebben vele lagen, zowel letterlijk als figuurlijk. Jero Smits heeft een prachtig kleurgebruik en mysterieuze voorstellingen."

Echter ik maak fascinerende schilderijen, die zijn opgebouwd uit interieurkleuren, veel contrasten en krachtige lijnengingen. Ik kan nog wel even doorgaan maar zal het houden bij nog een laatste: David Stanley Hewitt. Deze twaangedaagde, van Janssen, won in Japan. Zijn werken lijken betoverend, ik kenmorf maar zijn machtig en reus. Een uitspraak van de wett: "Techniek en proces zijn even belangrijk als emotie en inspiratie. Dat spreekt mij zeer aan."

Welke technieken gebruik je het liefst?

"Dat is verschillend en afhankelijk van de inspiratie. In het Centrum voor de Kunst in Eindhoven heb ik diverse technieken gebruikt. Zoals portretschilderen met rood, geel en blauw en dan toch de huidskleur daarin benaderen. Andere methode is met twee handen tegelijk sluipepen zetten in Vincent van Gogh. Of tekenen met je niet met het hand. Al deze technieken zijn ook toe te passen in je andere schilderwerk en kan bijzondere resultaten geven. Ik vind verschillende technieken basaal, zij vormen bij aanvang van het proces de basis waarop ik verder kan werken. Ik vind het ook heel rustgevend om in

monoprintwerk te tekenen met Oost-Indische inkt of krijt en het abstracte werk een figuratieve touch te geven. Schilder ik buiten dan is het schrijven met penseel en pastels."

Vertel eens over de samenwerking met dichters?

"Schilderkunst en dichtkunst sluiten mooi op elkaar aan. Aanvankelijk heb ik een samenwerking met Catharina Boer en later met Klaas de Graaff en Helma Mulderman. Daarna volgden ook de andere leden van het Dichterscollectief Nuenen waaronder Pauline Jansen, Fred Lambert en Annelieke Soethout. Ook met dichters van Dichtersgroep Dordrecht en Son en diverse Eindhovense dichters heb ik een vruchtbare samenwerking. Sonnetten van mijn schilderijen worden in combinatie met gedichten afgedrukt in binnen- en buitenlandse edities van literaire culturele tijdschriften. Zoals vind ik wel heel bijzonder. En jaarlijks maak ik een powerpoint presentatie van gedichten en schilderijen tijdens de Nationale Gedichtensdag. Dat is ook heel leuk om te doen."

Je woont hier al sinds 1972. Wat is er zo fijn aan wonen in Nuenen?

"Ik ben geboren in Veldhoven, maar ben verkocht geraakt aan dit leuke dorp, waar de geest van Vincent van Gogh nog altijd merkbaar is. Schilderen op plekken waar ook Van Gogh heeft gewerkt is een bijzondere ervaring en als dan ook nog door bevoorlukt dichters prachtige gedichten worden gemaakt in relatie tot mijn schilderijen is dit helemaal fantastisch. Ik heb hier mijn kinderen grootgebracht en heb vele vrienden en kennissen in dit dorp. Ik woon hier heel prettig en heb echt nergens anders meer heen."

Is er iets dat je nog graag zou willen bereiken?

"Ach, gaarne mijn schilderijen in een museum willen verzamelen, eigenlijk heb ik al erg veel gedaan en mee mogen maken, veel maar dan ik ooit had kunnen bedenken. Het is prettig als mijn werk een ander kan bereiken, dan heb ik voor mijzelf mijn doel bereikt."

Woorden van canvas (Dit van Marianne)

Vloeken en verzen
door lijnen geschieden
kruisen rijk fel
of juist grinnend
in gips gebast

Zij speelt de kleuren,
de penicillen
het penseel
de geometrie
van lijnen gedachten

Een leven lang
schijde en rebus
comen dichtbij
Elk opus is het veranderen
het abstracte landschap

Kleur en verbleken met
al wordt ze met
Lijnen veranderen
verzuiken
bijna moedig

De schilder
prent niet meer
oud gewoonten
leert zij het canvas
voor hoe ze kan

- Pauline Jansen -

